

BAJKE IN POVESTI O DEVETLETKI

Pingvinlandija
je kul!!!

V Pingvinlandiji imajo
otroci zelo radi brokoli,
cvetačo in vampe!!!

V Sloveniji imajo pa otroci
najraje devetletko!
Častna pingvinska! Tako je
in nič drugače. Kakopak!

Devetletka
je zakon.
Itak!

dr. Kristijan Musek Lešnik

*Problemov ne moremo reševati
z vzorci razmišljanja,
ki so pripeljali do njih.*

Albert Einstein

MITI, BAJKE, PRIPOVEDKE,
PRAVLJICE, IZMIŠLJOTINE
(PA ŠE KAKŠNA
ODKRITA LAŽ)
O DEVETLETKI

Devetletka
je überkul!!!

V Sloveniji imajo vsi otroci zelo radi
ljubljeno in veliko devetletko!!!

Mit št. 17:
Slovenski učbeniki so med najboljšimi v Evropi!

»Naši učbeniki so v zadnjih letih primerjalno gledano v Evropi med najboljšimi. To je dejstvo.« Rok Kvaternik, regijski direktor založbe Klett Verlag, lastnice Založbe Rokus-Klett, 2010.

»Na knjižnem sejmu v Frankfurtu je bil nagrajen tudi slovenski učbeniški komplet za fiziko v 8. razredu z naslovom *Zakaj se dogaja? Sile in energija*. ... Učbenik, ki so ga izdali pri založbi Rokus Klett, je prejel srebrno nagrado Evropskega združenja šolskih založnikov in Mednarodnega združenja za raziskave učbenikov in izobraževalnih medijev. ... V utemeljitvi nagrade je žirija, ki jo sestavljajo raziskovalci, večinoma profesorji iz evropskih držav, zapisala, da je gradivo učbenika sodobno in pregledno oblikovano. Delo po oceni žirije vključuje vrhunske fotografije, ilustracije ter grafične prikaze, ki so premišljeno povezani z vsebino.« STA, 2010.

»Mi smo za učbenik za fiziko dobili nagrado, srebrno, v Frankfurtu, kot najboljši evropski učbenik.« Rok Kvaternik, 2011.

»... je skoraj polovica učiteljev fizike prisiljena poučevati z učbenikom, ki bi ga radi zamenjali, pa ga ne smejo. Med njimi bi se večina odločila za Rokusov učbenik, ki je oktobra lani prejel mednarodno nagrado za drugi najboljši evropski učbenik.« Maruša Kmet, glavna direktorica Založbe Rokus Klett in Rok Kvaternik, 2011.

Prepričanje, da so slovenski učbeniki med najboljšimi v Evropi, nima resne podlage. Prav tako so brez resne podlage trditve, da imajo slovenski šolarji na razpolago najboljši (ali drugi najboljši) evropski učbenik.

Verjamem, da so slovenski učbeniki primerljivi z drugimi v Evropi. Nekateri so nedvomno odlični, nekateri so nadpovprečno dobri, večina

se jih verjetno lahko meri s povprečnimi evropskimi učbeniki, kakšen pa je zanesljivo tudi slab. Prepričan sem tudi, da je učbenik za fiziko, ki je pred poletjem 2011 razburil slovensko javnost (*ko je založba protestno odložila nekaj tisoč izvodov pred vrata Ministrstva za šolstvo in šport*), primerljiv z najboljšimi evropskimi učbeniki (*ker osebno poznam enega od avtorjev in njegovo odlično delo, verjamem, da gre res za odličen učbenik*). Vendar trditev, da gre za najboljši, ali drugi najboljši evropski učbenik, preprosto nima nikakršne tehtne podlage.

Vsak slovenski učbenik, ki prejme mednarodno nagrado, si zasluži priznanje in čestitke (še posebno njegovi avtorji). Obenem pa je treba ob različnih nagradah razumeti njihove okoliščine; sicer se lahko hitro zgodi, da se kakšno priznanje napihne do tako bajeslovnih razsežnosti, da bi se jim smejali celo tisti, ki so ga podelili.

Učbeniški komplet za fiziko v 8. razredu je namreč prejel srebrno nagrado Evropskega združenja šolskih založnikov in Mednarodnega združenja za raziskave učbenikov in izobraževalnih medijev. Ta nagrada je velika pohvala avtorjem in založbi. Ali res pomeni, da je bi učbenik ocenjen kot najboljši, ali drugi najboljši v Evropi (tako namreč nagrado predstavlja založba)? Ne. V zvezi z učbenikom, ki naj bi bil najboljši, ali drugi najboljši v Evropi, je resnica nekoliko bolj skromna, kot jo širijo pripadniki založbe.

Srebrna nagrada, ki jo je leta 2010 prejel slovenski učbenik, v resnici ne pomeni, da je bil ocenjen kot najboljši evropski učbenik za fiziko. Pomeni le (nič manj, a tudi nič več), da je bil ocenjen kot najboljši izmed natančno 2 (dveh) učbenikov za fiziko, ki so ju založbe prijavile na razpis, na katerem komisija ni ocenjevala njegove vsebine.

Da bi lahko bolje razumeli, kaj pomeni nagrada Evropskega združenja šolskih založnikov in Mednarodnega združenja za raziskave učbenikov in izobraževalnih medijev, je treba poznati nekatere njene okoliščine:

- Evropsko združenje šolskih založnikov, ki podeljuje nagrade, ni združenje vseh šolskih založnikov iz Evrope; iz vsake države sprejme le eno založbo; skupaj ima 21 članov (približno 3 odstotke vseh evropskih šolskih založnikov), kar je le malo več kot je založnikov osnovnošolskih učbenikov v Sloveniji;
- za omenjeno nagrado ne konkurirajo vsi evropski učbeniki, pač pa le tisti, ki jih založbe prijavijo na razpis;
- priznanj torej ne prejmejo najboljši učbeniki, pač pa najboljši med prijavljenimi;

- v letu 2009 je Evropsko združenje šolskih založnikov k prvemu razpisu za nagrade povabilo več kot 600 evropskih založnikov učbenikov (odzvalo se je le 26 založb, skupaj je bilo prijavljenih 48 učbenikov); v letu 2010 je svoje učbenike na razpis prijavilo le še 18 založb, skupaj 38 učbenikov;
- slovenski učbenik je torej prejel nagrado na razpisu, na katerem je sodelovalo 38 učbenikov (od kakšnih 10.000 učbenikov, ki so na voljo evropskim šolarjem),
- nagrajene učbenike povezuje nenavadno naključje: na razpisu je sodelovalo 18 založb (od tega 12 članic Evropskega združenja šolskih založnikov in 6 nečlanic), nagrade pa je prejelo 9 učbenikov, ki jih je izdalo 9 članic združenja, ostale založbe pa so ostale praznih rok (*gre pri nagradah res za to, da se nagrajijo najboljši učbeniki, ali jih morda združenje porazdeli med svoje založbe in jim na ta način pomaga pri marketingu*);
- nagrajeni Slovenski učbenik za fiziko je bil le en od dveh prijavljenih učbenikov za fiziko (od več sto učbenikov, iz katerih se evropski šolarji učijo ta predmet).
- nazadnje, a morda najbolj pomembno: komisija, ki podeljuje nagrade učbenikom, ocenjuje njihov videz, oblikovanje, fotografije, ilustracije, grafične ipd. ... ne ocenjuje pa njihove vsebine!

Trditve o nagradi za najboljši, ali za drugi najboljši evropski učbenik so torej v najboljšem primeru nekritične (*če seveda ne gre za načrtno zavajanje*). Še posebno v luči dejstva, da pri podeljevanju nagrad učbenikom ne upoštevajo njihove vsebine. Nagrada, ki jo je prejel slovenski učbeniški komplet za fiziko vsekakor pomeni, da gre za lep, lepo oblikovan in opremljen učbenik: Da bi ga kar tako razglašali za najboljši evropski učbenik, pa je vendarle preveč.

Komisija, ki je ocenjevala manj kot 0,5 % evropskih učbenikov (pri čemer je ni zanimala njihova vsebina, pač pa oblikovanje, slike, grafika), ja našemu učbeniku podelila srebrno nagrado?

To pomeni, da je naš učbenik najboljši v Evropi!!!!

Ne, to pomeni,
da te ne smem več
jemati resno!

Da prepričanje o nadpovprečni kakovosti slovenskih učbenikov nima tehtne podlage, priča tudi raziskava Pedagoškega inštituta iz leta 2010. Raziskava, ki je zajela le omejeno število učbenikov za dva šolska predmeta, je izpostavila probleme, ki močno odstopajo od predstav o nadpovprečno kakovostnih učbenikih:

»Na Pedagoškem inštitutu Slovenije, kjer so opravili evalvacijske študije učbenikov kot dejavnikov uspešnosti kurikularne prenove, so po besedah Janeza Justina z inštituta ugotovili, da bi v večmesečnih obdelavah lahko učinkovitost pregledanih učbenikov povečali za 50 ali 60 odstotkov. ... Med dvanajstimi analiziranimi učbeniški besedili s področja biologije in geografije je bilo enajst takih, ki vsebujejo nesprejemljivo velike dele nekoherentnega - pojmovno, miselno, argumentacijsko neurejenega - besedila. ... Napravili so eksperiment, v katerem se je skupina učencev z dvojkami in trojkami iz geografije učila iz odlomkov učbenikov, ki so jih pred tem strokovnjaki popravili in izboljšali. Na preizkusu znanja so ti učenci dosegali iste rezultate kot odličnjaki, ki so brali nepopravljene odlomke.« (Časopis Večer, Učbeniki prepolni neurejenih besedil, 10.5.2010)

Na eni strani ni nobenega tehtnega argumenta, ki bi potrjeval predpostavljeno splošno vrhunsko kakovost slovenskih učbenikov! Na drugi strani posamezne »cvetke« iz naših učbenikov (*v učbenikih za 5. razred lahko šolarji ugotovijo marsikaj: da so prdci ključna sestavina zraka; da so Koroški Slovenci najbolj dolgoživo ljudstvo, ker lahko živijo tudi 1000 let; da ni nič narobe biti sumnjičav do pripadnikov drugih narodov in ras, ker so oni tako ali tako polni stereotipov in predsodkov o nas; da še vedno živimo v kameni dobi*) in raziskava Pedagoškega inštituta kažejo prej nasprotno podobo o njihovi kakovosti.

- - -

Predstava o izjemno kakovostnih slovenskih učbenikih je neutemeljen in pretiran mit! Prepričan sem, da imajo naši šolarji na razpolago dosti dobrih učbenikov; med njimi celo nekatere odlične, s katerimi se lahko pohvalimo pred Evropo in svetom. Da so pa kar počez med najboljšimi v Evropi ... ah, bodite no resni!